

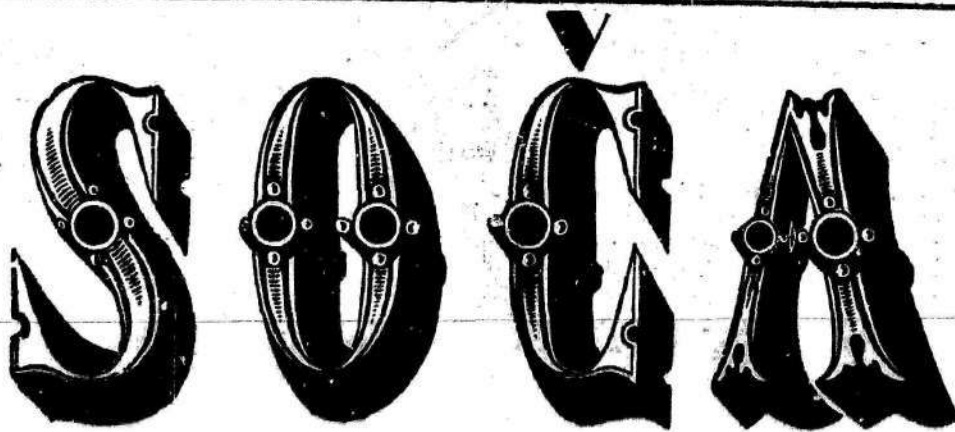
„Soča“ izhaja vsak četvrtrek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četvrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.



Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolencec v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremojnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Janežičeva slavnost.

(Konec)

Pevski del te popoldanske zabave se je vršil po tiskanem programu prav izvrstno; pele so se sledeče pesni: „Kovaška“, „Stanovička“, „Radostno potovanje“, „Ana“ iz operete: „Jamska Ivanka“, „Pod oknom“, „U boj“ i še nekatere druge; vredjeno pa je bilo tako, da je bil za vsakim perskim komadom govor in sicer v tistem redu, kakor so se oglašili govorniki pri predsedništvu, za govorom sledila je godba in tako je zabava postala jako različna in zanimiva. — Govoril je prvi g. pl. Klemayr ter nazdravil Cesarju; za njim domači g. župnik, Franc Treiber, povdarja Janežičeve zasluge za slovenski narod in sklepa je z obljubo, da Koroški Slovenci ostanejo vedno zvesti sinovi majke Slave; g. Ferdo Vigele, znani rodoljub iz zilijske doline, povdarja kake težave imel je Janežič nasproti koroškim Nemcem in nemškutarjem in kak lep izgled dal je Slovincem v Gorotanu, da se ne vstrašijo nemčurske sile, končno napije edinosti vseh Slovincem; — g. Kocelj iz Ljubljane napije navzočim starišem in bratom ranjcega Janežiča; Viktor Dolencec napije navzočemu sedajnemu prvemu pesniku slovenskemu, prof. Stritarju, na kar se pesnik na zahtevanje navzočih prikaže in zahvali za napitnice ter obljublja, da bo po svoji moči vedno delal za milo domovino slovensko; g. dr. Stare iz Ljubljane povdarja jako bistroumno Janežičeve zasluge za slovensko dramatiko; — g. Andrej Einspieler spominja se vrlih štajerskih Slovincem in napije ondodnim izvrstnim rodoljubom; predsednik čitalnice celovške, g. Zupan, napije vsem čitalnicam slovenskim; g. A. Einspieler odboru Janežičeve slavnosti; g. Knaflič iz Rožne doline vseučiliščnim dijakom, kot nositeljem lepše slov. bodočnosti; g. dr. Ferjančič iz Celovca slovenskim dekletom in ženam; prosti kmet Babnik iz okolice ljubljanske povdarja zvestobo Slovincem do svojih narodnih voditeljev ter zagotavlja, da se slovenski kmet nikoli ne bode vdal; dr. poslanec g. Nabergoj iz Proseka napije Celom, kateri so zastopani tudi pri Janežičevi slavnosti; dr. Kaizelj, dr. poslanec iz Prage se zahvaljuje in nazdravlja bratom Slovincem; g. Hribar iz Ljubljane napil je vzajemnosti slovenski in bratom na jugu. — Bile so še druge napitnice, pa primanjkuje nam prostora, da bi vse zaznamili. — Mej veselico so došla mnoga pisma in telegrami. katere je predsednik Kleimnayr

čital zaporedoma 1. pismo matice Slovenske, s katerim naznanja predsedništvo, da Matico pri slavnosti zastopajo gg. odborniki prof. Wiesthaler in Andrej Praprotnik; 2. pismo uredništva „Slovenca iz Ljubljane; 3. telegram narodnega društva v Ljubljani; 4. telegram Janežičevih čestilcev iz Dunaja; 5. telegram koroških Slovincem dunajskega vseučilišča; 6. telegram Trstenjaka, Glaserja in Podgorička iz Ponikve 7. telegram ptujskega učiteljskega društva; 8. teleg. učiteljev Ljutomerskih; 9. telegram čitalnice v Novomestu. 10. telegram tržaške čitalnice 11. teleg. Slovincem na Bledu; 12. teleg. Slovincem v Inomestu (Innsbruck); 13. telegram Tominske čitalnice; 14. telegram rodoljubov v Boven 15. pismo dr. Bleiweisovo i. t. d. Trije telegrami prišli so uže kasno in so se prečitali še le sled. dan v Celovcu. Po prečitanih teh telegramih oglašil se V. Dolencec in pozdravlja navzoče v imenu goriške čitalnice, katero ima čast zastopati pri tej lepi slavnosti; za njim naznanil g. Hribar, da on in še dva druga gospoda zastopajo društvo „Slavec“ v Gorici in naposled naznanja g. Nabergoj, da je on voditelj deputacije tržaške okolice, ki zastopa društvo Edinost in več okoličanskih čitalnic. — Ta jako živahna veselica končala je še le okolo 6 ure; po predlogu predsednika so se oni gostje, ki niso odšli še tisti večer, podali na bližnji hrib, od kder so vživali najlepši pogled po vsej rožnej in dravski dolini. Ko so se sopet vrnili, podali so se k narodnemu plesu na prostem in posebno vrli Sokolovci se so kaj pridno sukali s prijaznimi Koroši, camii. Vsa ta veselica je trajala pozno v noč mej gromom možnarjev, petjem in godbo na več krajih, na bližnjih hribih goreli so ognji; krasno romantičen prizor. — Odbor, ki je vse tako izvrstno vredil, preskrbel je tudi gostom prav dobra prenočišča. — V ponedeljek ob zori zbudi jih domača godba, katere je svirala, dokler so se odpeljali na mnogih vozéh v Verbo.

Na Vrbi se je zbralo blizu 10 gostov od vseh strani; šetali so se na krasnem obrežju Vrbskega jezera do 10 ure predpoludne, ob kateri uri je priplul parobrod nalašč za slov. goste najet po odboru; potovanje po jezeru memo prijaznih vil, nežnih vasi, polotokov in otoka Mariawört je tako zanimivo, da se sme primerjati popotovanju po slvečnem konstanskem jezeru; to popotovanje, ki je trajalo skoro 2 uri, ostalo bode vsem v trajnem spominu; ljubljanski pevci prepevali so celo pet domače pesmi in ko je parobrod dospel blizu postaje in kopelji Pertschach, pozdravlja-

li so dunajski pevci slovenske pevce tako presrečno, (dunajski Akademischer-Gesangsverein je namreč napravil izlet v Celovec in v ponedeljek imel je velikanški koncert na omenjeni postaji) da se Slovenci, vajeni vednim surovostim nemškutarjev in dunajskih listov, kar niso mogli načuditi toliki uljudnosti Nemcem. — Pomisliti je treba, da Dunajčan sam na sebi je „gemütlich“ in torej ga ne smemo soditi po judovskih „Presshusarij“. —

Ko se je parobrod bližal Pertschach-u, peli so dunajski pevci na bregu, naši pa na parobrodu, Dunajčani nehajo in nas pozdravljajo z „Hoch“ in mi njih se „Živili“ in tako je šlo celo pot do Celovca, kder nas je srečala kaka kočija z Dunajčani. To je lep čin, kateri zasluži biti zabilježen. Nasproti temu pa nas je prav nemilo dirnilo, ko smo zvedeli, da je bilo Slovincem v Rožni dolini prepovedano izobežati narodne slovenske zastave, mej tem ko je po Celovcu vihralo vse polno velikonemških črno-rudečo-rumenih zastav. — Nemec sme na slovanski zemlji delati propagando — ne za Avstrijo — za veliko Nemčijo; Slovincem pa mora skriti svojo zastavo, ki je v Avstriji priznana. Kje je tukaj avstrijsko čutje? Kje je le začetek ravnopravnosti? Naša ustava gotovo tega ne temeljuje — pa molčimo, da se ne zapletemo v kako nevarnost. Slovincu je kaljeno vsako veselje; ta bridka šola naj pa spodbuja tudi Koroške Slovence, da bodo toliko delavnejši in budnejši stali tam na straži Nemštva; saj je tudi na Goriškem napetost Italijanov prouzročila marljivejšo delavnost slovensko.

Pa poprimimo sopet nit popisa. Kmalo popoldne dospel je parobrod v Celovec; gostje se podajo takoj v veliki salon pri „Sandwirtu“, kder je tudi celovška čitalnica, in kder je bil veliki salon najet izključljivo za goste Janežičeve slavnosti. Tam nas je obedovalo okolo 100 celovških in drugih Slovincem, zastopana je bila cela Slovenija in ko smo se okrepčali, švigale so jako ognjene napitnice. Po obedu so si gostje še nekoliko ogledali resnično lepo in čisto mesto Celovec in proti večeru se je sopet vse zbralo na vrtu pri „Sandwirtu“; tam smo se seznanili tudi z v Celovcu interniranimi uštaskima vodjema, Babičem in Knežičem; vladal je čist jugoslovanski duh in marsikatero ognjeno spregovorili smo spominjaje se raznih naših bratov. Še le pod noč ločili smo se od prijetnega Celovca; mnogi celovški rodoljubje spremili so nas na kolodvor in ločitev bila je presrečna, bratovska. Tako je končala 2 dnevna lepa slavnost Janežičeva. Vsak,

LISTEK.

ANA MARIJA.

(Povest iz l. 1616, posa. Fr. Zakrajski).

Kmalo po polnoči se je majhen oddelek konjnikov pomikal od Konščine dalje, a le po času, ker vsled goste teme niso mogli hitreje naprej, akoravno jih je močno sililo v Grebengrad. Meju tem zaslišijo od blizu konjsko rezgetanje, ter preden se oddahnejo, napade je vojaško krdele.

„Rada Živanovič! Izgubljeni smo!“ oglasi se tresav glas, pa streljanje i kriki preglašé ta vsik.

Rada Živanovič, vodnik gospo spremljajočim jezdecem, zažene glas: „Za božjo voljo, ne stvorite, nam nič žalega! Mi nismo puntarji, še manje pa tolovaji. Stovano damo spremljemo, da jej priskrbimo v Grebengradu mirno prenočišče.“

„Ahá, v Grebengradu? Pravo!“ — obregne s jeden izmej protivnikov. „To nam hoče biti dovolj, da merite na Grebengrad. Da, tam vas čakajo še le pravi prijatelji. Kar zdajci se udajte na tem mestu, naši ste!“ Rada še enkrat izpregovori: „Saj nijsem ničesar zakrivil. Kako naj bi bil vaš jetnik? Pustite me, ter temveč, ako imate še kaj pravega srca, pokazite mi bližnico v Grebengrad.“ „Le malo besedij!“ — odgovori oni — „Kdo, mislite, da gospodari sedaj v

Grebengradu? Bathyani-ja smo včeraj izguali k vsem vragom, i danes je Frankopan tam gospodar.“

„Nazaj, nazaj! O mili mi bože, nazaj!“ zakriči prestrašena dama. Kamor hočete, le v Grebengrad ne!“

„Je li mogoče?“ začudi se Rada na glas — „Frankopan v Grebengradu?“

„Tako je! Ako pa ne verjamete, le z nami pojdit“ odvrne poveljnik sovražne stranke. „Ker se pa toliko bojite Frankopana, odvedemo vas tja.“

Nekaj molka nastane na to na obeh straneh. Jurij Kegljevič, oboroženim Frankopanovcem glavav, se še ne upa Rado napasti, ker v temi ne more še zaznati števila sovražnikov. Ravno tako misli tudi Rada. A Jurij, čakajući sovraži i nagel, izdere samokres, ter sproži. O smodniškem zasvitu pa koj zapazi maloto nasprotnikovo. Na to divji napad. Rada se brani i brani z vso hrabrostjo, da bi le damo otel. Grozno vpitje, obojestransko napadanje, pok, rožljanje, vrišči i sekanje. Vsled prevelike temote pa ne vé nikdo prav, kam naj bi pomeril ali mahnol. Meju tem prisije, jutranja zarija. Rada presodi koj, da je z gospo vred nedvojbeno izgubljen. Sklene torej udati se v zopirno osodo; saj je bilo napadnikov veliko več od njegovih. Vendar kdor v gospoda zau-pa, tega on ne zapusti. Kar iznenada prirožlja namreč nekaj sto pogumnih konjnikov i njim na čelu brliki Jurij Turkovič. Ta junak, bivši v trdnjavi poveljnik pod Bathyani-jem, presilnemu sovražnikove-

mu napadu se umaknovši, prišel je ravno o pravem času. Komaj blizu, razvidi, da si stojite stranki sovražno nasproti. Ne pomišlja dolgo, mariveč Frankopance napade, da se nad njimi maščuje i popotnike reši. Boj je bil kratek, podali so se napadenci v hiter beg.

Pozdravite mi Grebengrad, pa Frankopana!“ — kriči Jurij za njimi. „Ako Bog da, pa sv. Jurij, vidimo se zopet v Grebengradu.“ Oteti se zdaj zahvale svojemu rešitelju, i Rada mu pove, da pelje damo iz Reke v Varaždin. Zdjaj pristopi tudi gospa, da Turkoviču hvalo izreče. Pač marsikaj v življenji se človeku pripeti, da občuti nad seboj neko čudno moč, ktere se ne more odtegniti. Krasno, sicer od tuge bledekasto obličje vitke gospe preleti čarobna rudečica, ko Turkoviča zagleda. Njega pa, ki je preje nemarno i radostno se oziral krog sebe, zadene, ko jo sreča se svojim živahnim očesom, to tako čudežno, da za trenotek izgubi duševno prisutnost. Čut, še dozdej mu neznan, se vzbudi v njem silovito, a čut nedolžen i čist. Srce mu zagori v nebeškojasnej radosti, v širnih mladih prsih mu zalesketá plamen neizrečeno mil i dobrotvoren. Zdjaj se le živo občuti, kako prazno mu je bilo srce, dokler ga nij osrečil njen nepričakovani pogled. Iz njenih čarovnih oči pa je sijalo nanj tako miloslovesno, kakor spomladansko solnce iz prijazne nebesne sinjine. Da! Turkovič je bil zdaj najsrečnejše bitje na zemlji. Z vso močjo ga je odsihmal gnalo biti gospej, toliko ljubljenej, na izdatno

se jo je vdeležil, spominjal se bode lepih dne-
v na Koroškem in pa prijaznih rodoljubov on-
otnih.

Janežičeva slavnost—to iz srca želimo—pa naj
bi ne ostala brez dobrih nasledkov. — Koroški Slo-
venci so menda spoznali, kacega moža so oni dali
slovenski; naj skrbé zdaj, da oni spominek bodo ved-
no obdajala zvesta slovenska srca, da bodo naši po-
tomci čez 100 let našli, da daleč okoli Janežičeve
domovine se zmerom živi iskreni, nepokvarjeni sloven-
ski rod. S takimi vošili zapustili smo mi slovenski
gostje lepi, nekdanj popolnoma slovenski Gorotan.

Jugoslovansko bojišče.

Bitka mej Medunom in Podgorico. Pod
novim turškim poveljnikom v Albaniji Mahmud pašo
vzdignilo se je 14. t. m. dvajset tisuč nizamov
in baši bozukov iz Podgorice proti Medunu in nepokor-
nim Kučijancem, da bi njihov okraj opustošili in tu-
di v Črnogoro proderli. Črnogorci in Kučijanci, pet
tisuč mož močni, umikali so se iz početka, a preko
poldne navalili so se od vseh strani z golim handja-
rom na Turke in jih zagnali proti jugu do Dinozev ter
jih od tod podili do Podgorice. Vsak pojedini černo-
gorški batalijon poklal je najmanj tisuč nekerščen-
kov, martinički pak sam nad dva tisuč in vzel je
Turkom 6 barjakov. Pojedini Črnogorci pobili so po
deset, knežev perjanik Novak Milošev pak
sam sedemnajst Turkov. Ostanek turške voj-
ske rešil se je komaj v Podgorico, drugače bi bili vsi
uničeni. Jako mnogo pušk, municije in drugega voj-
nega orodja dobili so Črnogorci. Turci izgubili so
najmanj deset tisuč mrtvih in ranjenih, Černo-
gorci in Kučijanci pak za vsem samih 400 mož. Ta
bitka bila je iz mej vseh najkervavejša in ljutejša o-
kolo Podgorice.

Knežev glavni tabor nahajal se je do sedaj na
Gačkem polji, a na poročilo, da nameravajo mnogošte-
vilni Turci na jugu v Črnogoro ulomiti, napotil se je
bil knez z 10 batalijoni v bjelopavliško nahijo (okraj)
pustivši v Hercegovini svojemu tastu Peter Vukotič-u
poveljstvo. Baš na poti v Črnogoro donesla se je
knezu vesela novica, da so Črnogorci na jugu Tur-
ke popolnem pobili. Po bitki pri Vučem dolu derže
se Turci v Hercegovini popolnem v defenzivi v utrje-
jenih krajih, na ravnem se nikjer več ne nahajajo.
Zdaj pak bodo vendar Črnogorci Muktar paši pošte-
no posvetili, da ne boče po njem ne sledu ne tiru.

Javili smo ob svojem času, da jo je mahnit o-
brist Despotović z 3000 serbskih prostovoljcev v Bo-
sno. Danes nam dohajajo uže vesele vesti v njegovih
kerdelih. V okolišču Petrovca, na jugo zahodni stra-
ni Banjaluke, zagrabil je Despotović štiri bataljone
Turkov in 2000 baši bozukov pod poveljstvom Selim
beja. Boj je trajal neprenehoma sedem ur; Se-
lim bej moral se je umakniti prepustivši Petrovac De-
spotović-u, kateremu se je nad 2000 ustašev pridru-
žilo, tako da zdaj Despotović čez 6-7000 mož razpolaga.
Pustivši majhen oddelek svoje vojske v Petrovcu kre-
nil jo je baje proti jugu, druga poročila pak pravijo,
da je vzel tudi Prjedor nad Banjaluko. Vstaši v Pa-
stirovem in Kozari niso se dosedaj pridružili Despo-
toviću, ampak utaborili so se v Brezovcu poleg avstrij-

pomoč. Pred vsim jo naprosi, naj se s Živanović-em
toliko časa pomudi na tem mestu, da Grebengrad vza-
me, kar se ima na kratkem izpolniti. Meju tem raz-
pne jej lep prostoren šator, ter dodá njenemu sprem-
stvu še nekaj svojih zvestih konjikov.

„Lepa gospa!“—tako izpregovori Turković na-to
—„Vaše želje se morajo kmalo izpolniti. Kakor sem
živ, še danes ta dan mora priti Grebengrad v mojo
oblast, i če misli ban Nikolaj še kedaj prenočiti v
njem, prisegam pri mojej bridkej sablji, da se grozo-
vito moti on i njegovi privrženci. Po tem pa smete
tam ostati čez noč, kakor želite. Jaz sam vas hočem
sprejeti i, kakor se spodobi, podvorniti, in ako vam
ljubo, z vami iti tudi v Varaždin.“

To izreče vitez, i kmalu njega, priporočivšega
se še enkrat lepejši češčeni, i njegove tovariše hiteče
proti Grebengradu zagrnejo visoci prašni oblaki.—

Da bode pa prijazni bralec sledeče natanko ra-
zumel, naj pristavimo še to v pojasnilo.

V dobi, o kateri govori naša povest, začel je na
Ogerskem plameneti Bethlenov punt. Da se pa
ta upor ne razširi tudi po Hrvaške, zaukaže Ferdi-
nand II. Bathyani-ju, ki se je pa proti temu Bethle-
novcem pridružil, naj se ondot siloma polasti vseh
gradov i tabrov. Ker plemstvo za bana Frankopana, ki
je bil strasten, čmen i hudoben mož, nij imelo ni-
kakoršnega srca, zapusti ga v njegovih začetkih ter
potegne kar vse z grofom Bathyani-jem. Greben-
grad, iz mej najtrdnjših tabrov Bathyani-jevih, napade
Frankopan koj začetka. Da bi bil pa imel Jurij Tur-
ković, ki je bil poveljnik v njem, kaj več posadke,
prisilil bi bil napadnika gotovo k sramotnemu povrat-
ku. Toda zaradi tega i ker nij bilo upati od nikoder
rešilne pomoči, udá se, ter izroči trdnjavo. Zaroti se

ske meje, v kterega bližini je tudi nekoliko Turkov
utaborjenih

Dne 15. t. m. skušali so Turci, 5000 mož, vze-
ti serbske pozicije na Jankovi Klizuri in prodreti tod
v Serbijo in na Krusevac, a verženi so bili nazaj ter
so Serbi pod Lazar Antičem svoje pozicije ohranili.
Ranko Alimpić je stoprav došel, ko je bila zmaga
serbska odločena. O Derviš paši se zopet poroča (ko-
likokrat uže), da je šel Muktar paši na pomoč. —
Turci zagrabili so bili prešli teden predstraže serbske
vojske pred Bjelino, koji je zdaj baje Becker povelj-
nik, a bili so nazaj verženi

O vzhodnej serbski vojski se ne čuje nič poseb-
nega in tudi ne zanesljivega. Zdaj govoré poročila,
da se nahaja vsa vojska Osman paše še blizu Zajčarja,
zdaj pak, da je bil Lešjanin potisnjen nazaj proti Pa-
račinu do Boljevca. O Horvatiću pak se pripoveduje, da
se s Turci bje uže dva dni pri Banji, drugi pa po-
ročajo, da se njegova vojska nahaja še pri Topli, dve
milji od Knjaževca. Ker utegne v kratkem v teh
krajih hudo bojevanje začeti, ne bode našim čitate-
ljem neljubo, če jim podamo v sledečem nekaj dat o
številu naproti si stoječih vojsk. — Ahmed Ejub
paša, kateri poskuša prodreti čez Toplo in Banjo v
v moravsko dolino ima pod svojim poveljstvom 58.000
pešcev, 17 škadronov konjikov in 112 topov; Osman
paša razpolaga čez 20.000 mož; Saib paša nad Ni-
šom zapoveduje 12.000 možem in 6 škadronem; v
Nišu nahaja se 15000 mož raznih branš. Za vsem
je turške vojske okolo 100.000 mož, katerim stojé
naproti Černajev, Lešjanin in Horvatić z 85.000
možmi in 170 topovi v izvrstnih pozicijah. Serbska
reč nij po tem takem nikakor še izgubljena, kakor
mislé nekateri turkofili.

Visoka porta proglasila je proklamacijo na Ser-
be, v katerej pravi, da smatra ona kristijane kakor
Turke za svoje otroke ter da hoče le one Serbe kaz-
novati, kateri so proti njej za orožje prijeli, mirne pak
vsake nevarnosti in nezgode obvarovati, kajti
vojni poveljniki imajo nalogo, čuvati nad življenjem in
imenjem podverženih prebivalcev. Znano je, da je šlo
vse, kar le more orožje nositi, v vojsko proti Turčinu,
tedaj bode Turčija, ako zmaga, vse Serbe obesila na
kolce, razum starcev, žen, otrok in onih, kateri nijso
za vojno. Nij nam treba povdarjati, da se ne bode
nikdo zmenil za bedasto turško proklamacijo.

Mnogo se govori uže o miru mej Serbijo in Turči-
jo. Terdi se, da se odbor skupščine, kateri se je bil prešli
teden sešel v Belgradu, nij le o posojilu pogovarjal,
ampak da je tudi sklenil, naj se s posredovanjem
Angleške povpraša v Štambulu po pogojih za sklepa-
nje miru, kateri bi se Serbiji stavili. Turčija je na
to baje razum onih pogojev, katere smo uže enkrat
omenili, tudi tirjala povišanje letnega danja (tributa)
od 40.000 na 100.000 cekinov skozi dvajset let, da
se s tem vojni stroški Turčiji poplačajo, na dalje od-
pravo milice, znižanje stalne vojske na 5000 mož in
sprejem prepovedi, da ne sme Serbija vojnega orožja
več imeti, nego ga je potrebno 5000 možem. Terja-
tev radi odstopa Milanovega je porta uže popustila,
in tudi gledé posedanja nekaterih serbskih terdnjav
dosežejo se s posredovanjem Angleške milejši pogoji.
To so pogoji, katere lahko stavi kak zmagovalc á la
Bismark, a smešno je, če jih stavi gnjila Turska. —
Serbi si jih pač ne bodo dali diktirati, še potem ne,
ko bi zgubili Belgrad, — kar se pa ne bode zgodilo
še tako hitro.

vendar, da noče počivati, dokler se je zopet ne po-
lasti, pri katerem odloku nij malo vplivala gospijna
podoba, vedno mu pred očmi stoječa. V tem dojde
tudi izdatna pomoč od Draskovića in Erdödy-ja. A še
največ je Frankopana razkačilo sporočilo, da misli Ba-
thyani udariti z veliko množico Turkov in Ogrov čez
Donavo na Hrvaško.

V Varaždinu je vladala velika zmotnjava; kajti
vojščaki, ostavši brez vodnikov, so ravno kanili ločiti
se od svojih zastav, kar se izve za gotovo, da Tur-
ković napada z vso silo Grebengrad. Ta nepričakovani
napad osupne Frankopana s posadko vred. Turković
mož beseda, vzame gradišče. Samega Frankopana ob-
drži kot jetnika, vojake njegove pa razpusti, da na-
znané svojim tovarišem, kar so videli v Grebengradu.

Zdaj pa je pred vsim bilo treba, poskrbeti var-
nosti zapuščenj gospej. Pelje jo v grad, odloči jej po-
sebno stanico, kjer od dolzega pota utrujena tudi hi-
tro zaspi, ter se podá s Živanovićem k Frankopanu,
s katerim je želel govoriti.

„Ha ha ha!“ zabrokota se Nikolaj, ko ga za-
gleda. „Glej, glej, pa si vendar prišel za menoj. Sta-
vim, da imaš tudi mojo ženo se seboj. Kaj ne?“

„Zlahtni ban!“—odvrne Rada mirno — „Menda
bo še najbolje, da pozabimo čisto gladko vse, kar se
je zgodilo. Nij res pa, da sva prišla za vami.“ „Za-
kaj sta pa tukaj, zakaj?“ kriči ban kakor besen.
„Ženske te ne morem videti. Prokleta bodi!“ „Kar
je, to je!“ pristavi Rada neprestrašen. „Prišel sem v
drugej zadevi, namreč zaradi tega, da se gospej povrne,
„kar jej gre.“ — „Bog te ubij!“ zavpije ban ves raz-
kačen. denar? Njej, verica pasja? Raji ga zabrusim
v najgloblje brezno, kakor da bi ga zametoval za
žensko, ki jo črtim, kakor gada.“

Turci silijo od Niša sem na Alek-
sinac. Prestopivši bulgarsko Meravo pri Mra-
mor-ju pomaknili so se do Supovca in Golešnice,
kjer so se jim Serbi v bran postavili in jih nazaj
vergli. Drugi dan nadaljevali so Turci svoj
napor pri Tešici cel dan a bili so zopet nazaj
verženi. Ejub paša zapustivši Knjaževac se svojo
vojsko in pomakniviši se nazaj na Dervent krenil
jo je od tod proti severo-zahodni strani in dospel
je brez posebnih ovér do Ozrenske planine, kjer
je pak na mogočen upor naletel. Mej tem pro-
derl je pak Horvatić iz Tople na Knjaževac,
kterega je Turkom zopet vzel razkropivši ta-
mošnjih 12 turških batalijonov, in od tod čez
Tresibabo proti Derventu Ejub paši za hrbet.
Ako Turci Aleksinca ne vzamejo, bode po tem
takem Ejub paša se celo svojo vojsko od jugo-
vzhoda sem zajet in ako Bog dađe i sreča ju-
načka popolnem uničen.

Dopisi.

V Gorici, 23. avgusta. (Poslovanje okrajnih
glavarstev). Kolikokrat smo se uže v „Soči“ pritože-
vali, da se okrajna glavarstva, in posebno Goriško, v
svojem poslovanji premalo ozirajo na županstva in
na ljudstvo, s katerim imajo opraviti. Bivši okrajni
glavar in sedajni ces. namestnik v Trstu bič je v tem
oziru vendar pravičnejši in skrbnejši. On sam se je
učil našega jezika in tudi uradnike si je znal pre-
skrbeti, kateri so lahko sé Slovenci ustmeno in pis-
meno občevali. Za to se je pa takrat pri glavarstvu
veliko več slovenskega pisalo, kakor zdaj in vsaj važ-
ne okrožnice in poduke so dobivali župani v doma-
čem jeziku. Zdaj so slovenski dopisi pri našem gla-
varstvu bele muhe in če se kateri med svet prikaže
—jojmene kakošna slovenščina! —

Te dni so bili naši župani v pravi zadregi. Po-
veljništvo brambovskega polka štv. 74 je naprosilo
glavarstvo, naj skliče brambovce, da pridejo točno
24. t. m. v Gorico—v ogib hudih postavnih nasled-
kov. V dotičnem dopisu pa ni bilo rečeno, katere
brambovce, ampak le sploh „die Mannschaft.“

Odpis tega dopisa je razposlalo glavarstvo vsem
županstvom „zur Kenntniss und entsprechenden orts-
üblichen Verlautbarung.“ — Ni zadosti, da je v ta-
ko važni stvari, pri kateri se zamude in opuščenja
tako ostro kaznujejo, vse nemško in tedaj mnogim
županom čisto nerazumljivo, — mora biti tudi
še nejasno, da se ne ve, katero „Mannschaft“,
imajo sklicati, ali vso, ali samo tisto, koja ima priti
pri prihodnjih vajah na vrsto. Istina je, da sta ho-
tela dva župana v Ajdovskem okraji glavarstvo tele-
grafično poprašati, kako imata okrožnico razumeti in
razglasiti; kar sta pa vendar opustila ter dala okrož-
nico objaviti tako, kakoršna je. Saj županom vendar
ne treba več storiti, nego se jim zapoveduje.

Skrajni čas bi bil, da bi glavarstva, kakor vsi
drugi javni uradi popustili očividne ponemčevalne na-
mere, kar bi se sicer moralo zgoditi, ako bi ne imeli

„Žali me to. Toda znano Vam bo, da imamo
dolžno pismo.“ „Hodi mi v pekel, ti, ženska pa dolž-
no pismo!“ zakriči zopet ban ves besen. „Oglasi se
drugi teden, ali kadar hočeš. Zdaj me imajo ti psi
zaprtga, i ničesar ti ne utegnem dati.“ „Ne morem
drugikat.“ „Saj ti pravim, glušec, da denarja zdaj
nemas. Zato, če hočeš se zdrav biti, poberi se mi iz-
pred očí!“ jezi se ban ter pahne Rado ven. „Pravo!
Prideva pa oba!“ odgovori Rada odhajaje.—

Konec prih.

Slavec in vrana.

(Humoreska)

„Slavec“ prav milo in
Krasno prepeva;
Vrana pa kvava in —
Pači se reva.
„Slavec“ je ptiček naš;
Vrana je nemška:
Sem je prikvakala —
V gnezda slovenska.
Vrana bod' tiho le!
„Slavec“ zna peti,
Da je nij „muzike“
Lepše na sveti.
J. V. pevsk. društvu „Slavec“.

OSODA IZTOKA.

(J. Trnogorski.)

Iztok, ti zlata zibelka prosvete
J svóhode vsem srcem razodete,

pri županstvih toliko mlačnih, v pogljivih elementov. Res so naši župani in občinski zastopniki v obče narodni in bi tudi najraje na vse strani slovensko poslovali, a nasproti vladnim organom je vendar med njimi še vendar mnogo trepetlik, bodisi da se nadejajo boljšega uspeha, bodisi da se v svoji prepodločnosti bojé zameriti — so vedno še nekateri, koji posebno glavarstvom le nemško dopisujejo — in ti kvarijo in podirajo in zavirajo vse to, kar smo Slovenci na Goriškem v javnosti do zdaj uže dosegli. Če hočemo, da pojde naša stvar naprej, ne smemo samo želiti, prositi, pritoževati se in zahtevati, ampak moramo vsi skupaj tudi sami dosledno delati, sami slovensko pisati in uradovati, kajti to je vendar gotovo, da kedar bodo glavarstva od slovenskih strank in uradov samo slovenske vloge dobivala, bode vlada primorana take uradnike nameščati, kateri bodo te vloge razumeli in jih lahko reševali in slednjič nam bodo morala biti tudi glavarstva se svojimi dopisi pravična.

Sami sebe in svojo narodnost spoštujemo pred vsem, če hočemo da bode od drugih strani ista naša narodnost spoštovana in ž njo vred tolikokrat po pravici in krivici slavljen in razupit §. 19 drž. osnov. postav.

Iz Mavhinjega 10. avgusta. (Nadalje o kalobiotiki. Staroklasični umotvori. Prevodi.) Zdaten, hasnovit i zelo dobrodejem kalobiotičen faktor je spomin tudi na take slavne historične čine, po katerih so bili naši najbolj zagrizeni sovražniki tepeni in osramočeni. Ravno 10. avgusta, kakoršnega tudi jaz to malenkost pišem, namreč l. 955. je Oton Veliki Ogre, nečloveškim Hunom, tem grozo raznaševalcem, enaka bivša krdela na Liškem polji do skoro podolne unišbe potolkel, ter primoral je, da so najprej z veliko množico mrtvih i ranjenih svoj zaslužni davke v tej bitki poplačavši, s krvavimi glavami se i z velikim ropotom umaknili v svoje prešnje domovje. Avstrija bi imela l. 1955 10. avgusta sijajno tisočletnico v spominu one bitve praznovati; kajti na to se naslanja njena ustanovitev, i Slovani imajo, ako nij prenekešanski, vso pravico svojim največim zavidnikom taka ponižanja privoščiti. — Toda - taci spominov kakti kalobiotičnih virov le rahlo se dotaknivi - naj je drugočneje obravnavi prepustim, ter naj se zopet nekoliko obrnem h klasikom, k umetnijam. Človeka veseliti, izobražati i blažiti, bila je vsem pravim umetnikom konečna naloga. Umetnik je hladilen studenec na potu po življenjske puščavi; on je solnce, na katerem se greješ i lepšaš, ko blaga cvetica; on je vsmiljen, od Boga poslani arilatec, ki te, kakor Tobijeva sina, srečno vodi po klancih i stezah do vesele poroke z zvrnolično nevesto, z notranjo srečo; on potencuje tvoje duševne sile, te miseljski pa čustveno tanjša, duhoviti i povzdigne. Nij bilo pa je tudi nij zdatnejše zmožnosti nad njegovo. V poeziji, malariji i kiparstvu se svetijo pa staroklasični mojstri iz davnih i noveje i nove čase, i se bodo še naprej tako čarobno i mogočno i čudežno, kakor severna zarja. V njihovih stvorbah dije po besedah necega preslovečega starinoslovca vsa naravina priprostost i ž njo vlada v njih neka ne popolnem zapopadljiva duševna velikota. Kakor so morske globine vselej pokojne, naj se vzburkana površina še tako grozno togoti, ostaja

Ti prvi kras, ko svetu križ prisije,
S prs kterega se žarek k nam prismije:
Kje tvojih vernih trume zdaj so svete,
Za znamnje odrešenja nekda vnete?
Kje stolice blišče Antiohije,
Jerusalema, Perz'je, Škenderije?
Enako rozi, ki pred koso zgine,
Zgubi se hierarhije lesk iztočne
Pred srpom lune v tmino razvaline.
Ker nij dovolj mar praske krvoločne,
Dans hrbtu polumesečne ostrine
Kovajo se peruti še bolj ročne!

V R A T I L O.
solnce i lune.
(J. Trnogorski.)

Izide dan, in tica spet zapoje,
Zahrkne ciba, spet petelin vrišče,
Pastir zažvižga, spet na rog zapišče,
Gré kmetovalec spet na polje svoje;
Pomakne spet se lonec na ognjišče,
Spet suka rokodelec razne stroje,
Spet vije pravdar paragafe, koje
Po svojem srpu spet zaviti išče;
Spet zvon brenči, povzdiga spet se mana,
Drdra spet kolo, starka spet si prede,
Na leci Muza spet si ziba vede.
Tud' južni brat spet pili krajec lune,
Katera, če bo spet omadežana,
Spet jug spodi v orožnico pobune.*)

*) Pobuna - punt - Aufruhr..

v onih umotvorih duh miren resnoben in vzvišen, naj ga še tako grozeče strasti obkrožujejo. Ktera še več hvala bi se jim mogla izreči? „Ali - utegne me kdo prašati - pripustiti, da je vse to za čitatelje velike koristi, imajo pa tudi taki umotvori razve tega še kaj, kakor se pravi, praktičnega za nas?“ Gotovo. Brez njihovega znanja ne moreš biti filolog (t. j. nad vsemi dvombami vzvišen!), historik, razlagovalec novejih umotvorit itd; tudi v siceršnjih realijah ne prideš visoko, ako ti ni dano ozirati se v starodavnost; kajti mnogo hranijo taki umotvori, kar je bilo začetek i klica mnogim poznejim umetnijam i znanstvom. Uže smešna ali prav za prav tragikomična je mržnja i borba meju humanisti pa realisti, ko stoji trdno, ko piramida, da je klasična starodavnost nevsahljiv vir za vse poznejše čase. Res je, da boš tudi brez neposrednjega znanja starih klasikov rabljiv (pa nikakor ne visoko pouduhoviten) ud človeškega društva; kakor je tudi, kdor noč i dan le pri bukvah čepi, še precej okoren i neukreten za praktičnost po večem delu. Vendar o tem še dalje tukaj govoriti, nij mesta.

Pa saj bi zadostavale tudi prestave, utegne me kdo zavračati. Da; v sili, ko nij druga, je marsikaj dobro. Ali kakošna je pa večina tacihih prestav? Vzemimo le nemške, za šole napravljene, ali pa tudi druge: Nemška, do šmesnosti gnana natančnost; (večkrat celo taka tankota da od zgoli nje nič več ne vidiš!) spakodranje i štulenje nemškega jezika, da je ognjusno; beraško znanje onega jezika, iz kterega, i tega, v kterem se prevaja, pa nevednostno zaničevanje obeh jeziških genijev: Pri tacihih prestavah bi se človek raji zjokal, ko veselil. Kar sežgal bi je in z glasovitim porokom pri njih planemu bi molil; Gospod velika je suša, dovoli nam duševnega dežja! Ali so tudi nekteri slovenski poskusni prevodi te barve? Tudi. Nekaj slovnično oblikoslovnega znanja, toda od ognja nij iskric, ali pa celo malo. I tudi, uže vsaki se držimo svojega dialekta, kakor toliko kloščev, ter si drug drugemu upijemo: „Hie Gorenec, hie Doleneč!“ v svojih spisih. Ponižni pisec teh vrstic pozna brez hvale zraven starih še precej „h jezikov i slovesnostij; a nikjer ne v vlada taka i bodav oblikah, kakor pri nas. Čuditi se je, kako smo mi, mal narodič, tako izvirno krepkega i tvornega duha, da smo v tem obgledu dosegli tako konstitucionalno jeziško ustavo. Več ko kličemo: Sloga, sloga ter sloga! sovražneje silimo saksebe i dalje ter dalje, dokler si ne bomo narazen, kakor severni i južni tečaj. Nij vse dobro, kar ima ta ali oni dialekt; tudi ne, če je tudi prav jeziškohistorično. Tadi v jeziku, kot formi ali posodi, se razodevje estetična moč, to je ono, kar se zamore polastiti našega duha; tudi v jeziku se lahko razločujemo fizijonomična pravila, da ne govorim o stilu ali slogu, ki je kaj drugega. Nekteri izrazi, celo nekteri glasi so plebeični. Prvi bi smeli še stati na njim primeren mestu, ti pa nikoli ne v le nekaj odličnih spisih.

Vendar nazaj. Večkrat mi nij toliko do zadržaja, kakor do lepe, žnjim harmonično se ujemajoče forme. Ali mi more ta užitek nadomestiti prestava? Težko kedaj. Torej? Torej bom te umotvore raji pa z večim vspehom užival v izvirnikih. Kaj bom pa iz njih toliko hvaljenega zajemal v kalobiotičnem zmislu? Duševno vedroto; potencirano notranje življenje; spočetljivost za vse, kar je resnično, dobro i krasno; zmožnost, da zamoreš svoj jezik čistiti i bogatiti; krasen zlog; duševno ravnotežje i vedno spomlad; stanovitnost duha, hrabrost i domoljubje itd. Drugi pot še en pogled na prevode, potem h klasikom.

(Prihodnjič.)

Na Banjsičah, dne 18. avgusta. (Izv. dop.) Slovincem se večkrat očita, da izdelke domačih mojstrov radi zaničujejo, a izdelkom ptujcev, ki so celo slabši pa draži, vso čast izkazujejo. Temu nasproti hočem danes pohvaliti delo domačega, slovenskega mojstra. Ta mojster je Tomaž Selak, slikar (malar), bivajoč na Kneži; (pošta: Tomin-Grahovo). On je doveršil te dni v tucajšnji cerkvi sv. Duha svoje slikarsko delo v veliko zadovoljnost našo.

Malal je na suh strop, in sicer v korn (presbiteru) že lani, po cerkvi (v ladiji) pa letos, vsega skup kakih 9—10 tednov. Izdelal je mnogo lepih podob, ker je strop obširen, najlepša podoba je „Kraljica angelov.“ To je posnel po „Regini angelorum“, ktero je izdala „Alte und Neue Welt“ leta 1873. Pri tej spreplepi, a silno težki podobi se je naš mladi Selak izkazal, ne le gledé risanja, ampak tudi gledé sence in skladanja barv, izvrstnega posnemarja. Zato ga prečistim cerkvenim oskerbništvom spodobno priporočam.

Politični pregled.

V Gorici, 24. avgusta 1876.

O jugoslovanski zaroti na Madjarskem javljajo madjarske novine, da so nameravali voditelji serbske omladine pod načelstvom dr. Miletiča in dr. Kasapinoviča nabrati tri des tisuč mož prostovoljcev za vojno knježevine

serbske proti Turkom. Sodnija ima baje v svojih rokah temeljite, neovergljive dokaze za zažbo veleizdajstva proti Miletiču in sodrugom. Po javnej obravnavi razkrije se stvar stoprav natančneje. — Za skupnega finančnega ministra imenovan je bil Hofman, sekcijski predstojnik v ministerstvu za vnanje zadeve. Govori se mnogo o tem, da bode Hofman to mesto le začasno zasedal ter da bode v kratkem postal avstrijski kancelar, posebno če bi se orijentaino vprašanje nekoliko bolj zamotalo. Hofman je hud birokrat a po vsem avstrijski patrijot, radi tega mislimo, da bi se z njim bolj odločna vnanja politika inaugurirala, se ve, da v interesu avstrijske države in še posebno avstrijskih Slovanov. Govorilo se je mnogo o tem, da bode avstrijski poslanik v Konstantinopel-u Zichy poklican iz svojega mesta. Sperl se je baje z Midat pašo in povedala sta si pri tej priliki jeden drugemu marsikatero grenko resnico.

Zopet jeden dokaz več, da ne bode nič iz turške konstitucije. Štambulski zofti (teologije študentje) poslali so reformatorju in spe Midat paši pismo, v katerem izražajo sklicevaje se na svoje sveto pismo „kora“, da v Turčiji nij nikakoršna konstitucija mogoča. Turci so si kristijane podvergli in njihove dežele osvojili si z orožjem. Toda oni nočejo nikakor, da bi kristijani svoj delež imeli v državni upravi in pri vladanji. — V Štambulu zasledijo skoraj vsaki kako zaroto. Komaj so zaprli 48 oseb, katere so baje nameravale Konstantinopel zažgati na treh straneh, v Terapiji, Bujukderu in Enikeju, uže so zopet izvolali, da je Izet paša nabiral mej štambulskimi vojaci pomočnike, a kojih pomočjo bi bil velikega vezirja in Midat pašo dal zapreti, sultana Murada odstaviti in Isuf Izedina, sina prejšnjega sultana Abdul Aziz-a, na prestol postaviti, a izdal ga je jeden oficir in Izet paša počiva sedaj v prav varnem kraju. To so res prav prijetne razmere in nij se toraj čuditi, če se v Štambulu bojé, da vsak trenutek kaka revolucija izbruhne.

Angleški parlament zaključil se je z kraljičinem poselstvom, v katerem se povdarjajo prijazne razmere z vnanjimi velesilami in izraža upanje, da se še na dalje ohranijo. Na dalje pravi, da vsa prizadevanja vlastij nepovoljno razmerje mej visoko porto in njenimi kristijanskimi podložniki v Bosni in Hercegovini poravnati, bila so dosedaj brezuspešna. Nastale so vsled tega nevsečnosti tudi mej porto pa Serbijo in Černogoro. Anglija bode pak vselej pripravljena v porazumljenji s prijateljskimi vlastimi posredovati mej bojujočimi se strankami na podlagi obstoječih traktatov in v človečanskem smislu.

Angleškim zastopnikom v Belgradu in Konstantinopel-u naročilo se je baje, Serbiji in visoki porti povedati, da je Anglija vedno pripravljena posredovati mej njimi. Poleg tega izrazila se je Anglija v Štambulu, da je proti odstopu Milanovemu od serbskega prestola. Najnovejša vest pak pravi, da se Anglija, Francija in Italija se odločile za intervencijo, a mi temu ne verujemo, ker se je baš zdaj še le započela odločilna bitka biti. Tudi ne verujemo, da bi k vsemu temu bile tihe Avstrija, Rusija in Nemčija.

Jako nevsečni nasledki bi nastali za Turčijo, ako se vest obistini, da so Turci vjeto rumunsko ambulanco na Serbskem brez pardona do zadnjega moža pobili. Tak barbaričen čin bi bil za Turčijo zares osodepoln, kajti mi ne verujemo, da bodo vlasti ali celo Rumunija na to molčala in se nemara s kakim malim zadostovanjem zadovoljila. — Gerška poslala je Turčiji noto, v kterej tirja, da se dadó Kretencem obljubljene pravice nemudoma, kajti vedno odlaganje vznemirja njene državljane in nejevoljnost mej njimi bi znala tako vzkipeti, da bi ne bilo več mogoče se samimi obljubami jo potolažiti. Sicer se javi, da je na Kreti (Kandiji) ustaja započela, ker se niso obljubljene reforme uvedle.

Razne vesti.

Čerkezi v Trziču. Gojzdnega uradnika iz Planine gospa je potovala v Ronke, a na potu ji je prišlo slabo, vsled česar je izstopila v Trziču (Monfalcone); predno pa je mogla odpraviti vse potrebno, odpelje se vlak naprej in gospa ostane po noči ob 11 uri sama na postaji v Trziču. Tam pa so bili tudi 3 mladenči, dva celo iz prav dobrih hiš (sliši se, da je bil eden celo sin bogatega tam. župana); ti trije gospodičiči zvabijo osamljeno gospo se seboj v Trzič, češ da ji bodo preskrbeli prenočišče; a namesto v Trzič peljejo jo na polje v koruzo, jo tam neusmiljeno trpinčijo ter oskrunijo. Revica je klicala pomoči, a vse zastonj; dokler se niso grdobe naveličale pasjega ravnanja, spustili jo niso iz svojih krempljev. Vendar pa je sama prišla v Trzič, ter se podala v tamošnja kavarno; komaj pa se vsede, ko uže pride v kavarno eden omenjenih italijanskih Čerkezov in se začne gospej hliniti ter jo pomilovati tako dolgo, da jo zvabi v neko bordelšice (katero ji je predstavljal kot gostilnico) ter jo tam zapre v eno sobo. Gospa se je pa tudi od znotraj zaprla; a komaj se je vlegla v posteljo, ko oni Čerkez uže sopet pride in zahteva od gospe naj odpre; ko tega nij hotela storiti, odpre viata se silo in jo sopet muči ter oskruni. Zjutraj komaj se je rešila revica v poštene roke, ali popolnoma bolana, odpelje se v Gorico, kder zdaj biva pri eni babici, kajti reva je noseča v 8 mesecu in trpi zdaj strašne bolečine, tako da se je bati za njeno življenje. Dva onih Čerkezov ima uže v rokah pravica; tretji (sliši se županov sin) je menda všel na Italijansko. Ta dogodek kaže, da so včasih civilizirani Italijani popolnoma podobni Čerkezm, ki so na glasu kot največji barbari.

Požari. Te dni je bil požar v rožni dolini pri Gorici, v Rihenbergu, v Gorici in še v par krajih okoliške goriske. Uže več let nij toliko požarov bilo v Gorici in okolici.

Suša okoli Gorice je kriva, da morajo Banjšice svojo lepo, glavno solato v mesto pošiljati; veliko vozov so je že izpeljali in še bo treba. Sploh se iz Banjšice v Gorico veliko blaga izpelje; to je za občinstvo dobro, a škoda je le, da se mora ta vožnja po slabi cesti veršiti, kar je ne le prodajalcem, ampak tudi kupcem v kvar. Zatoraj bi bilo želeti, da se cesta, ki od Gergarja na Banjšice in dalje derži, med skladovne ceste uversti.

Vinorejski tečaj. C. k. kmetijsko društvo, naznanja, da začne druga vrsta predavanj o praktični sadje - in trtoreji za odrasle dne 8. septembra t. l. in sicer po sledečih pravilih:

1. Poduk bode javen v deželni kmetijski šoli; predavali bodo gg. učitelji iste sole.

2. Predavanja bodo tri dni zaporedoma, razpravljala se bodo sledeča vprašanja:

O trgatvi. Kako se napravi vino in kako je se ž njim ravnati, dokler se v drugi pretaka ali presnema.

3. Da se bodo teh predavanj laže deležili poljedelci, vinorejci in vrtnarji, katerim manjka za to potrebnih pripomočkov, razpisuje kmetijsko društvo, kakor pre teklo zimo nekatere stipendije in to iz podpore, katero je v ta namen dovolilo c. k. ministerstvo za kmetijstvo. Stipendisti, razun onih iz goriškega okraja, bodo dobivali tudi potnino in sicer oni iz korminskega, gradiškega, kanalskega, komenskega in ajdovskega okraja po 3 gl., oni iz drugih okrajev pa po 6 gl.

4. Stipendij in potnino bodo dobivali dotičniki v dveh oplačilih, to je o začetku in koncu predavanja.

5. Kedor se misli da stipendij oglasiti, naj podá prošnjo po županstvu svoje občine vsaj do 31. avgusta t. l. kmetijskemu društvu.

Županstva so uljudno naprosena, da predložijo njim podane prošnje v zgorej navedenem obroku kmetijskemu društvu.

Prošnjam, v katerih bodo navedeni posebni razlogi, na katere se misli ta ali oni naslanjati, naj se priložijo spričevala, da zadostujejo prosivci pogojem čl. 3., da se dobro obnašajo in da so se do zdaj praktično uže pečali s trto - in sadjerejo.

Čudna prikazen.— Dne 12. t. m. od 11. uri dopoldne so ferleli beli metulji čez „verh“ med Serpenico in Borjano v tako ogromnem številu, da je bilo videti, kakor da bi sneg gosto priletaval. Razteg-njen je bil vlak čez uro hoda na širokem in krenil jo je proti zahodu na Laško. Stari ljudje se kaj enacega ne spominjajo.

Poslanica.

Sumi se, da dopis „Iz Berd“ v 32. št. Soč e, izvira iz mojega peresa. Da se pa ognem raznim neprijetnostim, ki bi me zadele, prosim Vas uljudno, blagovolite javno potrditi, da omenjenega dopisa nijsem jaz pisal in tudi da nijsem v nobeni zvezi z dotičnim dopisom.*)

V Št. Lovrenci dne 16. avg. 1876.

Še spoštovanjem, Ant. Jakončič, kmet. dijak.

*) Gotovo ne.

Ured.

C. kr. priv. zavarovalno društvo

„LA FENICE“

z kapitalom 5.000.000 goldinarjev

prevzema po prav nizki cenizavarovanje škod požara in strele; zavaruje namreč: poslopja v mestih in na deželi, tovarne, mline in druge tem enake obertnijske zavode; potem premakljivo blago, kamor spada vse pohištvo ter vse orodje, ki se potrebuje pri gospodarstvu, kakor tudi zaloge poljskih pridelkov.

Prevzema tudi zavarovanje škode pri prevoženju vsakoverstnega blaga po vodi in zavarovanja življenja.

Od delničarjev potrjeni račun pretečenega leta kaže, da je društvo 8401 strankam poverilo 1.715,340 gl. 54 kr. škode, pri vsem tem je imelo vendar čistega dobička 60.000 gld. ter je delničarjem pripadla 100% dividenda.

Društvo slovi zaradi svoje solidnosti in hitrega razmotanja opravil ter izplačila škod in ima kot zastopnika na Goriškem gg. Obizzi in Doliak, uradnika pri tukajšnji zastavljavnici (*Monte di Pietà*) in hranilnici *).

*) Priporočata se posebno tistim, kateri dobivajo posojila pri tukajšnji hranilnici ter bosta vsakomur rada vstregla z pojasnili v teh opravilih.

Učiteljske službe.

Začetkom dojdúce šolske godine 1876—77 imadu se nadomestiti službe učiteljah treče verste na šolah u Materiji i Brezovici sa slovenskim učnim jezikom.

Dohodki ovih službah po pokrajinskem zakonu od 3. novembra 1874 br. 30 jesu: letna plača 400 f., službena naklada 30 f., stanovanje v naravi ili dotično odškodovanje s 50 f.

Oni, što žele težiti za omenjenimi službami, neka predlože svoje po gori rečenom zakonu osvjedočene molbenice, ako su jurve u kakovoj službi, tragom svoje predpostavljene oblasti, ako još nisu pako ravnim putem smo, i to najdulje do 15. septembra t. g.

C. k. kotarsko školsko vjeće.

Voloska dne 5. avg. 1876.

V tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu so ravnokar na svitlo prišle:

Slomšekove Pesmi.

Zbral uredil in izdal Mih. Len-dovšek. Slomšekovih zbranih spisov prva knjiga. Srednje 80 str. I.—XVI. in 256. Prodaja Jurij Lercher v Ljubljani terdovezan iztis po 1 gld., broširan 90 kr.

Dobivajo se po isti ceni tudi:

v Celji pri Drekslerju;
v Celovcu pri Lieglu, Leonu in v tiskarni družbe sv. Mohora;
v Gorici pri Dase-u;
v Gradcu pri Moserju;
v Mariboru pri Leyrerju;
v Ptuj pri Blanke-u in izdajatelju;
v Trstu pri Dase-u in Šimpfu;
v Zagrebu pri Suppanu.

Kdor pa pošlje izdajatelju v Ptuj (Pettau) po nakaznici 1 gld., oziroma 90 kr., dobi knjigo takoj franco na dom poslano.

Opozorujemo še posebej čč. gg. katehete in učitelje na to, da zdaj ob koncu šolskega leta ni lahko dobiti lepšega darila za šolsko mladež, kakor so te Slomšekove pesmi.

C. k. notar Ant. dr. pl. Nordis

in

advokat Dr. Kamilo vitez Egger

sta prenesla svoje pisarni v hišo Skale-tarjevo št. 443 nasproti nadškofijstvu.

Gorica 1. avgusta 1876.

Pri Dunajski razstavi 1. 1873 2 medaliji za napredek za 8 zvonov se skupno te-žo 300 centov, vlitih za votivno cerkev na Dunaji in razstavljenih.

Ces. kralj.

dvorna livarna za zvonove in metale

Ignacija Hilzerja & sinov

v Dunajskem Novem mestu

(Ignaz Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt).

se priporoča za naročevanje zvonov vsake teže in vsakega glasa

ter tudi za vsake Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročenega zvonovja (več zvonov) se daje poročstvo. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprava, jarmi iz lesa ali železa po najboljši in najnovejši šegi narejeni, tako da se veliki in težki zvonovi prav lahko gonijo, ker teko po zob-cih na novo iznajden način; tudi se lahko presučejo, kedar koli tre-ba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje trpe in mnogo lepši pojo.

Naročila se izgotovljajo natančno in po ceni. Zarad plače so v-godni pogoji.

Kar ta liv. obstoji, 33 l., je viila 2930 veči zvonov, ki so tehtali 12800 c.



izdelké iz vlitiga metala.

Tudi se zvonovi tako vredijo, da se pri zvonenji vsi lepo vje-majo in kembli drug za drugim v lepem redu bijejo. Za tako vrede-nje je iznašla ta livarna novo siste-mo, po kateri vsak novo opravljeni zvon, pa tudi vse zvonove v zvoni-ku en sam človek v kakih urah po zeló priprosti napravi brez vseh stroškov tako vrediti more, da zvonovi enako, hitreje ali bolj počasi te-kó. Ta naprava se da posebno v-godno napraviti pri jarnih iz že-leza skovanih, ki tekó na okro-glih zobeh po lastni c. k. izklju-čljivo priv. iznajdbi.